

Bert DE SMET

Ambassadeur Heemkunde Vandaag

Fans van heavy metal is het zelden om diepe songteksten te doen, maar Bert DE SMET is het bewijs dat het kan. Onlangs werd de 28-jarige historicus gelauwerd als allereerste Ambassadeur Heemkunde Vandaag. Op zijn 19de raakte hij betrokken bij de heemkundekring in zijn geboortedorp Sint-Baafs-Vijve bij Waregem. Intussen blies hij er het André Demedtsmuseum nieuw leven in.

‘Heemkunde is een hobby, heavy metal een uitlaatklep’

Lieve WOUTERS

Het ietwat stoffige imago van heemkundige kringen oppoetsen. Tonen dat daar ruimte is voor jong talent en originaliteit. Daar is het Heemkunde Vlaanderen om te doen met de eretitel ambassadeur. De externe jury had geen geschikter figuur kunnen uitkiezen dan Bert DE SMET. Als hij even niet aan het headbangen is, buigt de twintiger zich over oude teksten, hedendaagse kunst of een hondenzwemming.

–Hoe verliest een negentienjarige zijn hart in 's hemelsnaam aan een heemkundige kring? Terwijl mijn ouders, en nu ook twee van mijn drie zussen, allen in de sociale sector of het onderwijs werken, was ik zelf als kind al geboeid door geschiedenis. Geregeld logeerde ik bij een tante die historica is. In haar boekenkast vond ik alles wat ik wilde weten over de wereldgeschiedenis in een notendop. Later zou ik geschiedenis studeren, en dat deed ik ook, eerst in Kortrijk, vervolgens in Leuven.

„Hondenzwemming in Sint-Baafs-Vijve is een puur en uniek volksfeest”

Tijdens mijn tweede jaar in Kortrijk kregen we de opdracht een studie te maken van een korte periode in een dorpsgeschiedenis. Ik koos voor mijn geboortedorp, Sint-Baafs-Vijve, en bestudeerde er het religieuze leven tussen 1640 en 1680. Van alle geschiedschrijving boeit de religieuze me het meest. De grote impact van religie op mensen en op een samenleving intrigeert me. De prof suggereerde ons contacten te leggen met plaatselijke heemkundige kringen en zo raakte ik in contact met de Juliaan Claerhoutkring. De veelal oudere bestuursleden stelden een ruil voor: alle gewenste informatie voor een bijgewoonde bestuursvergadering. Ze hadden duidelijk een plan klaar om me warm te maken, waren net bezig met een jaarboek en konden wat hulp gebruiken. Ik bleef plakken, inmiddels bijna tien jaar.

–Gaaf heemkunde voor u over liefde voor uw geboortegrond?

Mijn grootouders zijn allemaal hier opgegroeid, dat scheidt een band. Ze vertelden vaak verhalen over het dorp en zijn geschiedenis en daar kon ik uren naar luisteren. Toen ik wegtrok uit het dorp om in

Leuven te gaan studeren, werd mijn belangstelling ervoor pas goed gewekt. Toch had het evengoed anders kunnen lopen.

–Hoezo?

Na mijn studies werkte ik vier jaar lang als stafmedewerker bij Davidsfonds Evenementen Leuven, onder meer als coördinator van de Nacht van de Geschiedenis. In die tijd stond mijn engagement in de Juliaan Claerhoutkring op een lager pitje. In het weekend kwam ik speciaal af voor urenlange vergaderingen, die soms meer over kleinkinderen en allerlei ziektes gingen dan over acties die we konden ondernemen. Bijna had ik afgehaakt.

Enkele kameraden, allemaal met een voorliefde voor plaatselijke geschiedenis, maar met uiteenlopende opleidingen zoals archeoloog, letterkundige en militair, raakten geïntrigeerd door de figuur van André Demedts (1906-1992), katholiek en sociaalvoelend schrijver-dichter en onder meer medestichter van *Ons Erfdeel*. Hij had hier een rommelig museum in de oude pastorie en we droomden ervan dat te vernieuwen. Als de gemeente niet het plan had opgevat om het pand te restaureren, en wij geen groen licht hadden gekregen om het museum een make-over te geven, dan waren we ons wellicht ergens anders gaan inzetten. Ik ben nogal een doener, ik hou van concrete projecten.

–Zoals een hondenzwemming?

Inderdaad, ja. In oktober vond in Sint-Baafs-Vijve de 164ste hondenzwemming plaats. Er komen drie- tot vierduizend mensen op af en een honderdtal honden doen mee. Ze lopen een eind langs de Leie, springen in de rivier en moeten dan om ter eerst aan de overkant zijn. De winnaar krijgt een zak hondenvoeding. Het is een echt volksfeest, georganiseerd door het Feestcomité Sint-Bavovrienden. Met de heemkring bereiden we een dossier voor om het evenement, uniek in de wereld voor zover ik weet, te laten erkennen als

Bert De Smet voor André Demedtsmuseum in Sint-Baafs-Vijve. © Violet Corbett Brock

Vlaams immaterieel cultureel erfgoed. Voor de vele vrijwilligers die het jaarlijks opnieuw mogelijk maken, zou het een ongelooflijke erkenning zijn om hun evenement in die lijst naast pakweg de Brugse Heilig Bloedprocessie te zien prijken.

–Nu werkt u als stafcoördinator in de Stedelijke Kunstacademie Waregem in een leidinggevende en logistieke functie. Kunt u daar als historicus uw ei kwijt?

Ik deed mijn werk bij het Davidsfonds erg graag, maar ik kon niet blijven pendelen tussen Leuven en Sint-Baafs-Vijve. Mijn baan aan de academie is uitdagend en afwisselend. Als lid van het directieteam denk ik mee na over het beleid en de communicatie. We hebben drieduizend leerlingen en honderd leerkrachten, dus dat kan tellen. Bijkomend voordeel is dat er nu een duidelijk onderscheid is tussen werk en hobby. Zo blijven beide boeiend.

–Ik vermoed dat uw eigen muziekvoorkeur er weinig aan bod komt...

Toch heb ik al af en toe iemand kunnen ‘bekeran’ tot de heavy metal. Het subgenre is meer divers dan je op het eerste gezicht zou denken. Al staat de doorsnee-metal gelijk met bier, vrouwen en veel lawaai, er zijn ook groepen die conceptalbums brengen over historische feiten of sociale thema’s. Metal wil choqueren, maar teksten hoeven niet altijd geïnterpreteerd als een lofzang op criminaliteit. Je kunt ze soms evenzeer lezen als een aanklacht daartegen.

Ook muzikaal valt er soms heel wat te beleven. Zo luister ik graag naar de Griekse band Septicflesh. Hij bestaat uit twee broers, van wie er één een klassiek geschoold componist is. Ze wisselen keyboard af met klanken uit een zestigkop-pig orkest. Maar eigenlijk hou ik van alle soorten metal. Het is mijn uitlaatklep.